

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 81109008/610-92
Konu : Yazılı soru önergesi (7/13817)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 24.12.2012 tarih ve 161625 sayılı yazınız.
b) 04.01.2013 tarih ve 59 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT tarafından verilen 7/13817 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek : Cevap (1 sayfa)

Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET DURAN BULUT'UN 7/13817 ESAS
NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun mülga 41'inci ve ek 70'inci maddelerine göre, emeklilik keseneğine ve dolayısıyla emeklilik aylık ve emekli ikramiyesinin hesabına esas tutar; ilgililerin aylık derece ve kademesi ile çalışma süresi içerisinde bulunduğu (personel kanunlarına göre atanılan) görevler ve bu görevlerin süresi ya da hizmet sınıfına bağlı olarak değişiklik gösteren ek gösterge rakamları dikkate alınarak hesaplanan tutar, kıdem ve taban aylığı tutarları ile aylık bağlanmasına esas ek gösterge rakamları dikkate alınarak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) farklı oranlarda tespit edilerek yansıtılan tazminat aylığından oluşmaktadır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 29'uncu ve 80'inci maddelerinde ise, prime esas kazanç ve dolayısıyla yaşlılık aylığına esas tutarın genel olarak; aylık göstergeler, ek göstergeler, taban aylığı, kıdem aylığı, 657 sayılı Kanunun 152'nci maddesi uyarınca ödenen tazminatlar (personel kanunları hükümlerine göre ödenen benzeri tazminatlar), makam, temsil, görev tazminatı ödemelerinden oluşacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, soru önergesinde belirtildiği üzere döner sermaye ödemeleri, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9'uncu maddesi uyarınca kamu görevlilerine görevde bulundukları sürece yapılan ve "ek ödeme" olarak adlandırılan ödeme ve benzeri diğer ödemeler, gerek 5434 gerekse 5510 sayılı Kanunlar uyarınca keseneğe/prime tabi tutulmadığından, emeklilik/yaşlılık aylığının hesabında da dikkate alınmamaktadır.

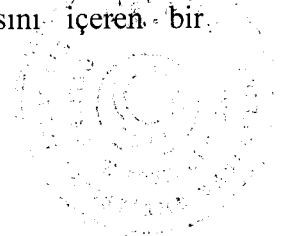
Ayrıca, söz konusu ödemelerin emekliliğe yansıtılması, yine 5510 sayılı Kanunun Geçici 4'üncü maddesinin 9'uncu fıkrasının; "... Ayrıca 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilat, kadro ve sair kanunlar ile aynı rütbe, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucunda aylık tutarlarında meydana gelecek yükselmeler, aynı rütbe, kadro ünvanı ve dereceden bağlanmış bulunan emeklilik, malûllük ve vazife malûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır." hükmü esas alınarak bu ödemeden eski emeklilerin de yararlandırılmalarını gerektirecektir.

Bu durum ise, çalışma hayatı süresince hiçbir şekilde prim/kesenek ödenmeyen veya 1-2 ay gibi çok kısa süre ile prim kesintisine konu olan bir ödemenin, Kurumca emeklilere ödenir hale gelmesine neden olarak Kurumun aktüeryal dengesini bozacak bir uygulamaya yol açabilecektir.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanun ile yapılan sosyal güvenlik reformunun bir amacının da çalışanların erken emekli olması yerine mümkün olduğu kadar çalışma hayatını uzun tutmak olduğu dikkate alındığında, böyle bir uygulamanın reformun ruhuna da aykırı düşeceği değerlendirilmektedir.

Esasen, 21.01.2010 tarihli ve 5947 sayılı Kanunun 14'üncü maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 3'üncü madde ile, tabip ve dış tabipleri ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara, sigorta priminin işveren payı dahil tamamının kendilerince ödenmek kaydıyla, 209 sayılı Kanunun ek 3'üncü maddesine göre kendilerine ödenen tutar (döner sermaye ödemeleri) üzerinden; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasıyla sınırlı olacak şekilde ilave olarak sigorta primine tabi tutulmaları suretiyle, malullük, yaşlılık, vazife malullüğü veya emeklilik aylığı ya da sürekli tam iş göremezlik geliri bağlanmasına hak kazanmaları halinde, madde ile belirlenen esaslar çerçevesinde ilave prim ödedikleri gün sayısının her 360 günü için % 2'si oranında bulunacak tutarda ilave aylık ödenmesi imkanı tanınmıştır.

Bu kapsamda, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9'uncu maddesi uyarınca yapılan "ek ödeme" tutarlarından da prim alınmak suretiyle, prim ödedikleri süre ile orantılı olarak, anılan ödemenin emeklilik/yaşlılık aylığına yansıtılmasını içeren bir düzenleme söz konusu olabilir.

Emekli ikramiyesi ödenmesine ilişkin esasları düzenleyen 5434 sayılı Kanunun 89'uncu ve ek 82'nci maddelerinde, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarların bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verileceği ve emekli ikramiyesi hesabında azami 30 yıllık sürenin dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda, emekli ikramiyesi için 30 yıldan fazla olan sürelerin hesaba katılması ve her çalışanın çalıştığı süre ile orantılı olarak emekli ikramiyesi alması, konularına ilişkin olarak yapılan herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

